

УДК 35.078.3:316.776 (477)

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Автор – Марія Терентьєва¹, студ. гр. ПУА-22мп

Науковий керівник – доц. каф. міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування Сергій Корнієвський²

¹mterenteva24@gmail.com, ²korniiievskiy.serhii@pdaba.edu.ua

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Повномасштабному військовому вторгненню на територію нашої держави передували вісім років порушення територіальної цілісності та ведення проти України гібридної війни, що включала потужну інформаційно-пропагандистську складову. У таких умовах особливої гостроти постає проблема збереження ефективності політичної комунікації та загалом високого рівня державного управління. Налагодження ефективної політичної комунікації вимагає розгляду деталей того, як працюють засоби масової комунікації, особливо детального аналізу їхніх недоліків і потенційних загроз. І хоча останніми роками і спостерігалася певна увага науковців до ролі засобів масової комунікації у сучасному публічному управлінні, наразі нагальною є потреба узагальнення тенденцій у цій сфері – як в Україні, так і за кордоном.

Держава з давніх давен виступала активним суб'єктом інформаційної діяльності, орієнтуючи свої зусилля на організацію суспільних процесів та контроль над ними. Вже на світанку нашої ери влада Риму публікувала інформаційне видання «Acta diurna populi Romani» (щоденні події римського народу), а з піднесенням демократії необхідність інформувати громадськість та налагоджувати з нею зв'язок, набули особливої гостроти.

При сучасному державотворенні застосування раціонального механізму політичних комунікацій дає можливість подолати протиріччя, які ускладнюють демократизацію суспільства (бюрократизм влади, маніпулювання громадською думкою, недовіра органів влади до громадських організацій, низький професійний рівень чиновників тощо). Масова інформація у політичному процесі виступає як фактор порозуміння, зближення, консолідації суб'єктів політики, узгодження інтересів різних суспільних груп всередині кожної конкретної країни і суверенних держав на міжнародній арені. Перелічені можливості масової інформації обумовлено тими об'єктивними властивостями, які їй притаманні: по-перше, оперативністю; по-друге, здатністю охоплювати своїм впливом велику кількість споживачів; по-третє, доступністю отримання та психологічними властивостями, а саме – можливостями за

допомогою сучасних технологій відбиватися на громадській думці, настроях тощо [1]. Водночас, перелічені властивості масової інформації мають потенціал загроз не лише для стабільності функціонування державних інститутів, але й для національної безпеки.

Швидкість розповсюдження інформації, особливо через сучасні засоби масової комунікації, такі як соціальні мережі та месенджери, є визначальною рисою сучасного світу, що призвело до високого рівня розвитку. Водночас швидкість передачі інформації підвищує ризики поширення інформаційного шуму та відкритої чи прихованої дезінформації.

Що ж стосується дезінформації, вона не обов'язково є наслідком цілеспрямованих ворожих дій. Але, незалежно від того, як виникла дезінформація, наслідки її поширення можуть бути дуже негативними для суспільства, навіть інформація може мати протилежний ефект. Зокрема, це може бути спричинено помилковими тривогами, які настільки явно не відповідають загальнодоступним даним, що звичайний користувач Інтернету може легко зрозуміти.

Так, зокрема, багаторічна пропаганда концепту «загрози українських націоналістів» та цілеспрямоване плямування пам'яті І. Мазепи, С. Бандери й інших історичних постатей, чия діяльність суперечила інтересам тих чи інших державних утворень, з якими ототожнює себе сучасна РФ (в уявленні її керівництва) призвели до зростання інтересу громадськості як до особистостей І. Мазепи та С. Бандери, так і до подій історії національно-визвольної боротьби українського народу в цілому, що покращило рівень поінформованості й значно посилює патріотичні настрої українців [2]. А потужна інформаційна кампанія проти України, що передувала повномасштабному вторгненню на територію нашої держави та виступала його пропагандистським супроводом, викликала переважно проукраїнську реакцію як мільйонів пересічних громадян у десятках розвинених країн світу, так і сотень відомих особистостей, які долучилися до підтримки України не лише інформаційно, але й технічно, фінансово та політично.

Звісно ж, це аж ніяк не припиняє роль у протидії антиукраїнській дезінформації з боку належної інформаційної політики України та наших союзників. Усвідомлення важливості послідовної інформаційної політики є характерною рисою всіх західних демократій. Практично в усіх країнах Європейського Союзу наявні міністерства чи агентства державного регулювання, на які покладено функції із забезпечення активної взаємодії органів державної влади з громадськістю [3]. А в США функціонує Департамент оборони, в якому зайнято близько 3 тис. фахівців PR-профілю та комунікативних технологій. У структурі Державного департаменту США є навіть окреме бюро суспільних справ (Bureau of Public Affairs), у

складі якого наявні офіси по зв'язках із пресою, із реалізації громадянських проектів, аналізу громадської думки та стратегічного планування комунікативних процесів [4].

Останніми роками у вітчизняному політичному просторі також невинно зростало усвідомлення важливості роботи з інформацією. Усі органи державної влади інформують українців і світ в цілому, про події, що відбуваються в нашій державі, державотворчі процеси, зміни в законодавстві.

Здатність масової інформації охоплювати своїм впливом широку аудиторію та впливати на настрої населення за допомогою сучасних технологій посилює залежність держави від громадської думки, сформованої інформаційними тенденціями. У цій ситуації державним установам необхідно будувати відповідний імідж не лише для споживачів їхніх послуг, а й для своїх працівників.

Дуже гостро постає питання інформаційної освіти громадян. Йдеться про необхідність підвищення загальної інформаційної грамотності громадян, підвищення рівня освіти, боротьбу з підробками та міфами, сприяння критичному підходу до пізнання інформації.

Слід приділити більше уваги дослідженням питанням інформаційної освіти громадян – підвищення загальної інформаційної грамотності, підвищення освітнього рівня, популяризації критичних підходів до сприйняття інформації, методологій боротьби з неправдою та міфами, заслуговує на увагу феномен інформаційних кумирів та ньюсмейкерів. Для реалізації національної інформаційної політики дуже важливо розробити механізми взаємодії з такими людьми на національному та міжнародному рівнях.

Список використаних джерел

1. Дабіжа В. В. Політико-комунікаційна складова політичної культури демократичного суспільства в системі публічного управління України : дис... канд. наук з державного управління – 25.00.02. Київ, 2021. 222 с.
2. Лизанчук В. Комунікативна синергія українських національних цінностей в контексті російської гібридної війни. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2021. Вип. 49. С. 224–247.
3. Яровой Т. С. Теоретико-методологічні засади функціонування лобізму в Україні в інтересах громадянина, суспільства, безпеки держави. Київ : «Видавництво Людмила», 2019. 384 с.
4. Campbell A. et al. *The American Voter*. Chicago : University of Chicago Press, 2013. 407 p.